

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) [www. economy.nayka.com.ua](http://www.economy.nayka.com.ua) | № 11, 2020 | 26.11.2020 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.11.94](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.94)

УДК 336.71

*В. Г. Бабенко-Левада,
к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Національний університет «Запорізька політехніка»
ORCID ID: 0000-0002-4249-5369
В. В. Червякова,
магістрант, Національний університет «Запорізька політехніка»
ORCID ID: 0000-0002-0550-8941*

УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ І ВИТРАТАМИ БАНКУ

*V. Babenko-Levada
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance,
National University «Zaporizhzhia Polytechnic»
V. Cherviakova
Master student, National University «Zaporizhzhia Polytechnic»*

BANK INCOME AND EXPENSES MANAGEMENT

В статті досліджено проблему вибору сталого цілого підходу до управління доходами і витратами комерційних банків, та аналізу банківської діяльності, яка є досить актуальною на даний момент.

Стаття присвячена визначенню теоретико-методологічних підходів та практичних рекомендацій щодо підвищення доходів, та зменшення витрат комерційних банків. Також визначенню стратегії і тактики оцінки ефективності та дохідності діяльності банку. Проведено горизонтальний та вертикальний аналіз, дано оцінку ефективності банківської діяльності, проаналізовано власний капіталу банку за допомогою коефіцієнтів, оцінено рівень дотримання економічних нормативів банку АТ «Альфа-Банк» за 2019 – 2018 роки.

У статті розроблено та рекомендовано шляхи підвищення доходів банків та напрями удосконалення та оптимізації управління витратами та доходами на прикладі діяльності АТ «Альфа-Банк».

The article examines the problem of choosing a sustainable holistic approach to the management of income and expenses of commercial banks, and analysis of banking activities, which is quite relevant at the moment.

The article is devoted to the definition of theoretical and methodological approaches and practical recommendations for increasing revenues and reducing costs of commercial banks. Also to determine the strategy and tactics for assessing the efficiency and profitability of the bank. Horizontal and vertical analysis was performed, the efficiency of banking activity was assessed, the bank's equity was analyzed with the help of coefficients, the level of compliance with the bank's economic standards of JSC "Alfa-Bank" for 2019-2018 was assessed.

The article develops and recommends ways to increase the income of banks and areas for improvement and optimization of cost and income management on the example of JSC "Alfa-Bank".

Problems of management of income and expenses of banks are covered in the works of such scientists as: Lysenok O.V, Kostyuk V.A, Galtsova O.L, and Vovchak O.D and others.

The relevance of the topic is determined by the fact that in the economic Ukrainian literature there is no stable holistic approach to the banking analysis of the commercial bank. That is, there is no single opinion on the content of the analysis of banking activities. The essence of the research is aimed at defining a systematic approach to managing the income and expenses of the bank.

The place and purpose of the analysis of banking activities for the bank, customers, shareholders, business partners, and the state as a whole is growing due to the fact that there are many changes in the market. In the current conditions, this is a very important factor when the competition of banks and non-bank financial institutions increases. Non-bank financial institutions successfully compete with banks and carry out banking operations, as well as operations that banks do not have the right to perform in accordance with.

The purpose of this article is to carry out a study in the field of income and expenditure management of the institution of JSC "Alfa-Bank", analysis of the level of compliance with the economic standards of the bank and the bank.

Ключові слова: *активи; пасиви; власний капітал; зобов'язання; економічні нормативи; управління доходами; витрати.*

Key words: *assets; liabilities; equity; liabilities; economic standards; revenue management; expenses.*

Постановка проблеми. Місце та призначення аналізу банківської діяльності для банку, клієнтів, акціонерів, ділових партнерів, та держави загалом, зростає з тієї причини, що зараз відбуваються вагомі зміни на фінансовому ринку. У нинішніх умовах це дуже вагомий фактор, коли посилюється конкуренція банків і небанківських фінансово-кредитних установ. Небанківські фінансово-кредитні установи вдало змагаються із банками, та здійснюють банківські операції, а також операції, які банки не мають права виконувати згідно до законодавства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика управління доходами і витратами банків висвітлюється у працях таких науковців як: Лисенок О.В., Костюк В.А., Гальцова О.Л., Вовчак О.Д., Герасимович А.М., та інших.

Актуальність теми визначається тим, що у економічній українській літературі відсутній сталий цільний підхід до банківського аналізу діяльності комерційного банку. Тобто відсутня єдина думка, до змісту аналізу банківської діяльності. Сутність дослідження спрямована на визначення системного підходу, для управління доходами та витратами банку.

Мета статті. Мета статті - реалізація дослідження у галузі управління доходами і витратами установи АТ «Альфа-Банк», аналіз рівня дотримання економічних нормативів банку та розробка напрямів вдосконалення у сфері управління доходами і витратами банків.

Виклад основного матеріалу. Здійснено горизонтальний аналіз банку. Горизонтальний аналіз за даними Звіту про фінансовий стан на 31.12.2018-2019 року АТ «Альфа-Банк» представлено у таб. 1.

Згідно таблиці 1 де проведено горизонтальний аналіз 2019 року порівняно з 2018 роком, можна зробити наступні висновки:

Активи у 2019 році складають 71909379 грн. У 2019 році порівняно з 2018 роком відхилення складають 11165247 грн, що становить 18,38%. Темп зростання у 2019 році складає 118,38%. Збільшення відбулося за рахунок статті «Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток», що становить у 2019 році – 1981 грн., 2018 році – 62 грн., та статті «Похідні фінансові активи», що становить у 2019 році –742349 грн., 2018 році – 166832 грн.

Зобов'язання у 2019 році складають 63389966 грн. У 2019 році порівняно з 2018 роком відхилення складають – 7686922 грн, що становить 13,8%. Темп зростання у 2019 році складає 113,8%. Збільшення відбулося за рахунок статті «Резерви по зобов'язанням», що становить у 2019 році – 89459 грн., 2018 році – 49499 грн., та статті «Інші зобов'язання», що становить у 2019 році – 2768892 грн., 2018 році – 1696056 грн.

Власний капітал у 2019 році складає 8519413 грн. У 2019 році порівняно з 2018 роком відхилення складають 3478325 грн, що становить 69%. Темп зростання у 2019 році складає 169%. Збільшення відбулося за рахунок статті «Резерви переоцінки», що становить у 2019 році – 136032 грн., 2018 році – 11272 грн., та статті «Резерви та інші фонди банку», що становить у 2019 році –1228425 грн., 2018 році – 353769 грн.

Пасиви у 2019 році складають 71909379 грн. У 2019 році порівняно з 2018 роком відхилення складають 11165247 грн, що становить 18,38%. Темп зростання у 2019 році складає 118,38%. Збільшення відбулося за рахунок статті «Резерви переоцінки», що становить у 2019 році – 136032 грн., 2018 році – 11272 грн., та статті «Резерви та інші фонди банку», що становить у 2019 році –1228425 грн., 2018 році – 353769 грн.

Таблиця 1.
Горизонтальний та вертикальний аналіз 2019 року порівняно з 2018 роком

АКТИВИ	2019	2018	Темп зростання у 2019, %	Відхилення		Питома вага, %		Відхилення 2019
				тис,грн	%	2019	2018	
Грошові кошти та їх еквіваленти	13473472	9695179	138,97	3778293	38,97	18,74	15,96	2,78
Кредити та заборгованість банків	548304	8999808	6,09	-8451504	-93,91	0,76	14,82	-14,05
Кредити та заборгованість клієнтів	39199834	32458158	120,77	6741676	20,77	54,51	53,43	1,08
Інвестиції в цінні папери	9211129	4271878	215,62	4939251	115,62	12,81	7,03	5,78
Похідні фінансові активи	742349	166832	444,97	575517	344,97	1,03	0,27	0,76
Інвестиційна нерухомість	2104157	1976750	106,45	127407	6,45	2,93	3,25	-0,33
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	1981	62	3195,16	1919	3095,16	0,00	0,00	0,00
Відстрочений податковий актив	858374	725142	118,37	133232	18,37	1,19	1,19	0,00
Основні засоби та нематеріальні активи	3692290	1099721	335,75	2592569	235,75	5,13	1,81	3,32
Інші активи	1679815	1016178	165,31	663637	65,31	2,34	1,67	0,66
Необоротні активи, призначені для продажу	397674	334424	118,91	63250	18,91	0,55	0,55	0,00
Усього активів	71909379	60744132	118,38	11165247	18,38	100,00	100,00	0,00
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків	50335	35589	141,43	14746	41,43	0,07	0,06	0,01
Кошти клієнтів	59276880	52488347	112,93	6788533	12,93	82,43	86,41	-3,98
Похідні фінансові зобов'язання	1285	4205	30,56	-2920	-69,44	0,00	0,01	-0,01
Боргові цінні папери, емітовані банком	6902	44937	15,36	-38035	-84,64	0,01	0,07	-0,06
Резерви по зобов'язанням	89459	49499	180,73	39960	80,73	0,12	0,08	0,04
Інші зобов'язання	2768892	1696056	163,25	1072836	63,25	3,85	2,79	1,06
Субординований борг	1184309	1384411	85,55	-200102	-14,45	1,65	2,28	-0,63
Зобов'язання групи вибуття	11904	-	-	-	-	0,02	-	-
Усього зобов'язань	63389966	55703044	113,80	7686922	13,80	88,15	91,70	-3,55
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ								
Статутний капітал	28726248	12179756	235,85	16546492	135,85	39,95	20,05	19,90
Емісійний дохід та інший дохід за операціями з акціонерами	2367572	739630	320,10	1627942	220,10	3,29	1,22	2,07
Резерви та інші фонди банку	1228425	353769	347,24	874656	247,24	1,71	0,58	1,13
Резерви переоцінки	136032	11272	1206,81	124760	1106,81	0,19	0,02	0,17
Непокритий збиток	-23938864	-8243339	290,40	-15695525	190,40	-33,29	-13,57	-19,72
Усього власного капіталу	8519413	5041088	169,00	3478325	69,00	11,85	8,30	3,55
Усього пасивів	71909379	60744132	118,38	11165247	18,38	100,00	100,00	0,00

Джерело: розроблено автором на основі фінансової звітності банку АТ «Альфа-Банк»[1]

Згідно таблиці 1 де проведено вертикальний аналіз 2018-2019 років, можна зробити наступні висновки:

В цілому, розглядаючи активи найбільшу частку складає стаття «Кредити та заборгованість клієнтів», що складає у 2019 році – 54,51%, 2018 році – 53,43%, та стаття «Грошові кошти та їх еквіваленти», що складає у 2019 році – 18,74%, 2018 році – 15,96%. Найменшу частку складає стаття «Дебіторська заборгованість, щодо поточного податку на прибуток», що складає у 2019 та 2018 роках – 0,001%.

Частка зобов'язань складає: у 2019 році 88,15%, у 2018 році 91,7%. У 2019 році порівнянно з 2018 роком відхилення скаладають -3,55%. В цілому, розглядаючи зобов'язання найбільшу частку складає стаття «Кошти клієнтів», що складає у 2019 році – 82,43%, 2018 році – 86,41, та стаття «Інші зобов'язання», що складає у 2019 році – 3,85%, 2018 році – 2,79%. Найменшу частку складає стаття «Похідні фінансові зобов'язання», що складає у 2019 році – 0,00%, 2018 році – 0,01%, та стаття «Боргові цінні папери, емітовані банком», що складає у 2019 році – 0,01%, 2018 році – 0,07%.

Частка власного капіталу складає: у 2019 році 11,85%, у 2018 році 8,3%. У 2019 році порівнянно з 2018 роком відхилення скаладають 3,55%. В цілому, розглядаючи власний капітал найбільшу частку складає стаття «Статутний капітал», що складає у 2019 році – 39,95%, 2018 році – 20,05%, та стаття «Емісійний дохід та інший дохід за операціями з акціонерами», що складає у 2019 році – 3,29%, 2018 році – 1,22%. Найменшу частку складає стаття «Непокритий збиток», що складає у 2019 році - -33,29%, 2018 році - -13,57%, та стаття «Резерви переоцінки», що складає у 2019 році – 0,19%, 2018 році – 0,02%.

Проведемо оцінку ефективності банківської діяльності АТ «Альфа-Банк» за 2019 – 2018 роки:

Використовуючи формулу 1, розрахуємо норму прибутку на капітал АТ «Альфа-Банк» за 2019 – 2018 роки:

$$R_k = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Балансовий капітал}} * 100\% \quad (1)$$

$$R_{k(2019)} = \frac{1925820}{8519413} * 100 = 22,61 \%;$$

$$R_{k(2018)} = \frac{1310260}{5041088} * 100 = 25,99 \%.$$

Згідно з розрахунку можна зробити висновок, що у 2019-2018 роках банк працював ефективно, тобто він ефективно використовував капітал. Тому що значення показника значно перевищує норму у 15%[2].

Використовуючи формулу 2, розрахуємо рентабельність активів АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$R_a = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Активи}} * 100\% \quad (2)$$

$$R_{a(2019)} = \frac{1925820}{71909379} * 100\% = 2,68 \%;$$

$$R_{a(2018)} = \frac{1310260}{60744132} * 100\% = 2,16 \%.$$

Згідно з розрахунку можна зробити висновок, що у 2019 році у банку зросла рентабельність активів, тобто це вказує на ефективність роботи менеджерів. Тому що значення показника значно перевищує норму у 1% [3].

Використовуючи формулу 3, розрахуємо рентабельність витрат АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$R_e = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Витрати}} * 100\% \quad (3)$$

$$R_{e(2019)} = \frac{1925820}{147901} * 100\% = 1302,10 \%;$$

$$R_{e(2018)} = \frac{1310260}{-357164} * 100\% = -366,85 \%.$$

Згідно з розрахунку можна зробити висновок, що у 2019 році у банку зросла рентабельність витрат, тобто 1302,10 грн прибутку припадає на одиницю витрат.

Використовуючи формулу 4, розрахуємо чистий спред АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$ЧС = \frac{\text{Процентні Доходи}}{\text{Кредитний Портфель}} * 100 - \frac{\text{Процентні Витрати}}{\text{Підпроцентні Зобов'язання}} * 100 \quad (4)$$

$$\begin{aligned}
 ЧС_{(2019)} &= \left(\frac{3976594}{6669535} * 100 \right) - \left(\frac{4275646}{63389966} * 100 \right) = 52,88\%; \\
 ЧС_{(2018)} &= \left(\frac{3778100}{5961224} * 100 \right) - \left(\frac{3088369}{55703044} * 100 \right) = 57,83\%.
 \end{aligned}$$

Згідно з розрахунку можна зробити висновок, що необхідна мінімальна різниця між ставками за активними і пасивними операціями становить 52,88%, тобто вона дає змогу банку покрити витрати, але не принесе прибутку. Значення показника значно перевищує норму у 1,25% [4].

Використовуючи формулу 5, розрахуємо чисту процентну маржу АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$ЧПМ = \frac{\text{Процентний Дохід} - \text{Процентні Витрати}}{\text{Активи}} * 100 \quad (5)$$

$$ЧПМ_{(2019)} = \frac{3976594}{71909379} * 100 = 5,53\%;$$

$$ЧПМ_{(2018)} = \frac{3571180}{60744132} * 100 = 5,88\%.$$

Маржа слугує для покриття витрат банку і ризиків. Згідно з розрахунку можна зробити висновок, що отриманий результат вказує на здатність банку утворювати чистий процентний дохід, використовуючи загальні активи, також він вказує на ефективність структури активів банку. Тому що значення показника перевищує норму у 4,5% [5].

Використовуючи формулу 6, розрахуємо рівень іншого операційного доходу АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$Р_{юд} = \frac{\text{Інший Операційний Дохід}}{\text{Активи}} * 100 \quad (6)$$

$$Р_{юд(2019)} = \frac{730380}{71909379} * 100 = 1,02\%;$$

$$Р_{юд(2018)} = \frac{698362}{60744132} * 100 = 1,15\%.$$

Згідно з розрахунку, ми бачимо спадання показника, тобто показник вказує на те, що у банку переважають традиційні доходи над нетрадиційними.

Використовуючи формулу 7, розрахуємо продуктивність праці АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$ПП = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Кількість працівників}} \quad (7)$$

$$ПП_{(2019)} = \frac{1925820}{8909} = 216,17 \text{ тис.грн};$$

$$ПП_{(2018)} = \frac{1310260}{7495} = 174,82 \text{ тис.грн}.$$

Використовуючи формулу 8, розрахуємо рентабельність витрат на персонал АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки:

$$R_{ВП} = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Витрати на персонал}} \quad (8)$$

$$R_{ВП(2019)} = \frac{1925820}{2870523} = 0,67;$$

$$R_{ВП(2018)} = \frac{1310260}{1875591} = 0,70.$$

Проаналізуємо власний капіталу банку АТ «Альфа-Банк» за 2018-2019 роки за допомогою коефіцієнтів:

Здійснимо розрахунок достатності власного капіталу АТ «Альфа-Банк» за період 2018-2019 роки, використовуючи формулу 9 та фінансову звітність банку

$$K1 = \frac{\text{Власний Капітал}}{\text{Залучені Кошти}} * 100\% \quad (9)$$

$$K1_{(2019)} = \frac{8519413}{63389966} = 0,134\%;$$

$$K1_{(2018)} = \frac{5041088}{55703044} = 0,090 \%$$

З розрахунків видно, що за період з 2018 по 2019 р.р. показник зріс, а це означає, що надійність банку зросла.

Здійснимо розрахунок коефіцієнту співвідношення власного капіталу та пасивів банку за період 2018-2019 роки, використовуючи формулу 10:

$$K2 = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Пасиви банку}} \quad (10)$$

$$K2_{(2019)} = \frac{8519413}{71909379} = 0,118 \%$$

$$K2_{(2018)} = \frac{5041088}{60744132} = 0,083 \%$$

Проведені розрахунки показують, що за період з 2018 по 2019 р.р. інтенсивність використання власних коштів підвищилась.

Проведемо розрахунок коефіцієнта співвідношення власного капіталу та активів банку за період 2018-2019 роки, використовуючи формулу 11.

$$K3 = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Активи банку}} \quad (11)$$

$$K3_{(2019)} = \frac{8519413}{71909379} = 0,118 \%$$

$$K3_{(2018)} = \frac{5041088}{60744132} = 0,083 \%$$

За даними фінансової звітності регулятивний власний капітал становить:

$$PBK_{(2019)} = 8131997 \text{ тис.грн.};$$

$$PBK_{(2018)} = 5626000 \text{ тис.грн.}$$

Розрахуємо коефіцієнт співвідношення власного регулятивного капіталу до загальних активів банку, зменшених на створені відповідні резерви (K7):

$$K7 = \frac{\text{Регулятивний Власний Капітал}}{\text{Активи, зменшені на створені резерви}} * 100\% \quad (12)$$

$$K7_{(2019)} = \frac{8131997}{1228425} * 100 = 661,99 \%$$

$$K7_{(2018)} = \frac{5626000}{353769} * 100 = 1590,30 \%$$

Розрахуємо коефіцієнт залежності АТ «Альфа-Банк» від його засновників за 2018 – 2019 роки, з допомогою формули 13.

$$K8 = \frac{\text{Статутний Капітал}}{\text{Балансовий Власний Капітал}} \quad (13)$$

$$K8_{(2019)} = \frac{28726248}{8519413} = 3,372 \%$$

$$K8_{(2018)} = \frac{12179756}{5041088} = 2,416 \%$$

Сума коштів, які інвестуються в розвиток банківської установи, повинна вдвічі перевищувати внески засновників. Мінімальне значення цього показника — 15 %, максимальне — 50 % [2]. З розрахунків видно, що коефіцієнт залежності банку від його засновників значно перевищує встановлені норми і має тенденцію до зростання.

Розрахуємо коефіцієнт співвідношення власного регулятивного капіталу та балансового власного капіталу (K9):

$$K9 = \frac{\text{Регулятивний Власний Капітал}}{\text{Балансовий Власний Капітал}} \quad (14)$$

$$K9_{(2019)} = \frac{8131997}{8519413} = 0,955 \%;$$

$$K9_{(2018)} = \frac{5626000}{5041088} = 1,116 \%.$$

Провівши розрахунки, видно, що за 2018 рік значення коефіцієнта зросло на 11,16%, а на протязі 2019 року знизилось на 1,61%, про що в результаті можна сказати, що вкладені кошти приносять дохід.

Розрахуємо коефіцієнт захищеності власного капіталу (K10):

$$K10 = \frac{\text{Основні Засоби}}{\text{Власний Капітал}} \quad (15)$$

$$K10_{(2019)} = \frac{3692290}{8519413} = 0,433 \%;$$

$$K10_{(2018)} = \frac{1099721}{5041088} = 0,218 \%.$$

Розрахуємо рентабельність АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки, використовуючи формулу 16.

$$K11 = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Власний Капітал}} * 100\% \quad (16)$$

$$K11_{(2019)} = \frac{1925820}{8519413} * 100 = 22,61 \%;$$

$$K11_{(2018)} = \frac{1310260}{5041088} * 100 = 25,99 \%.$$

З розрахунків видно, що за період з 2018 по 2019 р.р. рентабельність банку спала, що демонструє погіршення доходності.

Використовуючи формулу 17, розрахуємо коефіцієнт рентабельності статутного капіталу АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки.

$$K12 = \frac{\text{Чистий Прибуток}}{\text{Статутний Капітал}} * 100\% \quad (17)$$

$$K12_{(2019)} = \frac{1925820}{28726248} * 100 = 6,70 \%;$$

$$K12_{(2018)} = \frac{1310260}{12179756} * 100 = 10,76 \%.$$

Провівши розрахунки, можна побачити спадання ефективності використання коштів власників за 2018 – 2019 роки.

Розрахуємо мультиплікатор АТ «Альфа-Банк» за 2018 – 2019 роки використовуючи фінансову звітність за допомогою формули 18.

$$M = \frac{\text{Активи}}{\text{Власний Капітал Банку}} \quad (18)$$

$$M_{(2019)} = \frac{71909379}{8519413} = 8,441 \%;$$

$$M_{(2018)} = \frac{60744132}{5041088} = 12,050 \%;$$

З розрахунків ми можемо спостерігати спадання коефіцієнту за розрахований період, що свідчить про не ризиковану політику банку.

За даними НБУ про економічні нормативи банків України станом на 01.10.2020 у таблиці 2 представлені економічні нормативи АТ «Альфа-Банк».

Проаналізуємо отримані показники економічних нормативів АТ «Альфа-Банк»:

Норматив мінімального розміру регулятивного капіталу банку (Н1) становить 8 952 717 тис.грн. (норматив становить не менше 200 млн. грн).

Норматив достатності регулятивного капіталу (Н2) становить 15,5% (норматив становить не менше 10%) [6]. Тобто це свідчить про здатність банку своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов'язаннями, що впливають із торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру.

Таблиця 2.
Економічні нормативи АТ "АЛЬФА-БАНК" станом на 01.10.2020 року

Найменування банку	Н1, тис.грн	Н2	Н3	Н6	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12
АТ "АЛЬФА-БАНК"	8 952 717	15,5	13	79,51	17,92	162,78	13,39	0,02	0,03

Джерело: розроблено автором на основі фінансової звітності НБУ [6]

Норматив достатності основного капіталу (Н3) становить 13,01% (норматив становить не менше 7%).

Норматив короткострокової ліквідності (Н6) становить 79,51% (норматив становить не менше 60%). Тобто це свідчить про здатність банку виконувати взяті ним короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів.

Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) становить 17,92% (норматив становить не більше 20%). Тобто це свідчить про обмеження кредитного ризику, що виникає внаслідок невиконання окремими контрагентами своїх зобов'язань.

Норматив великих кредитних ризиків (Н8) становить 162,78% (норматив становить не більше 800%). Тобто це свідчить про обмеження концентрації кредитного ризику за окремим контрагентом або групою пов'язаних контрагентів.

Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) становить 13,39% (норматив становить не більше 25%). Тобто це свідчить про обмеження ризику, який виникає під час здійснення операцій з інсайдерами, що може призвести до прямого та непрямого впливу на діяльність банку.

Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11) становить 0,02% (норматив становить не більше 15%). Тобто це свідчить про обмеження ризику, пов'язаного з операціями вкладання коштів банку до статутних фондів установ, що може призвести до втрати капіталу банку.

Норматив загальної суми інвестування (Н12) становить 0,03% (норматив становить не більше 60%). Тобто це свідчить про обмеження ризику, пов'язаного з операціями вкладання (прямого чи опосередкованого) коштів банку до статутних фондів будь-яких юридичних осіб, що може призвести до втрати капіталу банку.

Висновки. За отриманими результатами можна зробити такий висновок, що усі показники АТ «Альфа-Банк» відповідають нормативам. Тобто діяльність комерційного банку є ефективною та його фінансовий стан є стабільним.

Банк своєчасно і в повному обсязі розраховується за своїми зобов'язаннями, що впливають із торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру. Виконує взяті ним короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів.

Обмежує кредитний ризик, що виникає внаслідок невиконання окремими контрагентами своїх зобов'язань. Обмежує концентрацію кредитного ризику за окремим контрагентом або групою пов'язаних контрагентів. Обмежує ризик, який виникає під час здійснення операцій з інсайдерами, що може призвести до прямого та непрямого впливу на діяльність банку. Обмежує ризик, пов'язаний з операціями вкладання коштів банку до статутних фондів установ, що може призвести до втрати капіталу банку. Обмежує ризик, пов'язаний з операціями вкладання (прямого чи опосередкованого) коштів банку до статутних фондів будь-яких юридичних осіб, що може призвести до втрати капіталу банку.

Сутність управління доходами і витратами банку полягає в підборі оптимальної структури доходів і витрат, за допомогою якої можна впливати на прибутковість здійснюваних банком операцій. Для підвищення прибутковості проведених банком операцій необхідно грамотно здійснювати керівництво над доходами і витратами банку.

Таким чином, на основі аналізу визначимо основні підходи для того щоб збільшити отримання прибутку і показники рентабельності. Необхідно:

- Збільшити власний капітал банку шляхом додаткової емісії акцій;
- Збільшити розмір активів банку, за допомогою розширення кола і обсягу виконуваних прибуткових операцій і збільшення власного капіталу;
- Розширити базу клієнтів банку за рахунок першокласних позичальників;
- Необхідно зменшити ризики пов'язані з кредитною політикою банку, за рахунок збільшення власного капіталу та якості активів банку;
- Зменшити частку безприбуткових активів, за допомогою збільшення частки активів які приносять дохід, але дотримуючись встановлених законодавством норми.

Список літератури.

1. АТ «Альфа-Банк»: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://alfabank.ua/ru>

2. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності: підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко. — К.: КНЕУ, 2004. — 599 с.
3. Лютий І. О. Банківський маркетинг: підручник / І. О. Лютий, О. О. Солодка. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 776 с.
4. Міщенко В. І. Банківські операції: підручник / В. І. Міщенко, Н. Г. Слав'янська, О. Г. Коренєва. — К.: Знання, 2017. — 796 с.
5. Мороз А. М. Банківські операції: підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна. — К.: КНЕУ, 2018. — 476 с.
6. Національний банк України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>

References.

1. The official site of Alfa-Bank Ukraine (2020), available at: <https://alfabank.ua/ru> (Accessed 17 November 2020).
2. Herasymovych, A. M. Alekseienco, M. D., and Parasij-Verhunencko, I. M. (2004), Analiz bankivs'koi diial'nosti [Analysis of banking activities], KNEU, Kyiv, Ukraine.
3. Liutyj, I. O., and Solodka, O. O. (2010), Bankivs'kyj marketynh [Banking marketing], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.
4. Mischenko, V. I. Slav'ians'ka, N. H., and Korenieva, O. H. (2017), Bankivs'ki operatsii [Banking operations], Znannya, Kyiv, Ukraine.
5. Moroz, A. M. Savluk, M. I. and Pukhovkina, M. F. (2018), Bankivs'ki operatsii [Banking operations], KNEU, Kyiv, Ukraine.
6. The official site of National Bank of Ukraine (2020), available at: <https://bank.gov.ua/> (Accessed 17 November 2020).

Стаття надійшла до редакції 20.11.2020 р.